

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/8/2018
Identifikačné číslo spisu: 4111010160
Dátum vydania rozhodnutia: 23.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4111010160.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. apríla 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného F. U. pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. d), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. d), písm. f), písm. i) Tr. zák. a § 140 písm. b) Tr. zák., sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 23. septembra 2014, sp. zn. 1To/13/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného F. U. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

I.
Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 3. júla 2013, sp. zn. 2T/16/2011, bol obvinený F. U. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. d), ods. 3 písm. a) Tr. zák. ako dokonaného a v odseku 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. d), písm. f), písm. i) Tr. zák. a § 140 písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

po tom ako F. U. pre predchádzajúci konflikt s poškodeným na presne nezistenom mieste v okrese Topoľčany v priebehu mesiaca máj roku 2008 navrhol a následne naplánoval spolu s H. Q., I. H., ktorého trestná vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/16/2011 bola vylúčená na samostatné konanie, T. H. a F. Q. nos poškodeného R. Y., ktorého mal F. U. pôvodne v úmysle usmrtiť, zavolali M. Y. a T. T., ktorí striedavo v čase od 08.00 hod. do 10.00 hod. v dňoch 4. júna 2008 až 6. júna 2008 pozorovali dom R. Y. na ulici R. č. XXXX/XX v M. a dňa 6. júna 2008 okolo 8.00 hod. telefonicky nahlásili jeho odchod z miesta bydliska I. H., H. Q., Y. H. a F. Q., ktorí čakali pripravení v osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia Combi EČ: T. na ceste medzi Topoľčanmi a Partizánskym, pričom I. H. a Y. H. boli oblečení v uniformách dopravnej polície a H. Q. a F. Q. ozbrojení dvoma

samopalmi v odevných doplnkoch policajnej zásahovej jednotky s označením POLÍCIA, ktoré oblečenie zabezpečil T. H., následne po uvedenom telefonáte všetci štyria nasadli do spomínaného osobného motorového vozidla a v čase od 8.15 hod. do 8.30 hod. na štátnej ceste číslo I/64 v obci Q. I. H. a Y. H. zastavili za účelom fingovanej policajnej kontroly vozidlo zn. Mercedes Benz Y, EČ: M., ktoré viedol poškodený R. Y., toho pod zámienkou vykonania kontroly prinútili vystúpiť z vozidla a následne ho F. Q. a H. Q. znehybnili, spúтали, dali mu na hlavu vrece, naložili do auta a všetci štyria R. Y. odviezli motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia Combi, EČ: T., ktorej robil doprovod T. H. na aute Škoda Fabia, nezisteného EČ na chatu v rekreačnej oblasti H., kde pod hrozbou jeho zabitia ho prinútili telefonicky sa skontaktovať s družkou V. F. s tým, aby k mestu M. priniesla z ich domu všetky peniaze, následne ešte v uvedený deň v čase medzi 12.00 až 13.00 hod. od nej na základe telefonických pokynov, prevzali na parkovisku pred OD F. v F. sumu cca 3.000.000,- Sk (99.581,75 €) sčasti v slovenských korunách a sčasti v eurách, kde jej bolo na mieste oznámené, že žiadajú zaplatiť ďalších 5.000.000,- Sk (165.969,59 €) s tým, že podľa ďalších telefonických inštrukcií mala uvedenú sumu doniesť vo večerných hodinách do mesta Q., kde si však vzhľadom na monitorovanie priestoru políciou už požadované peniaze nikto neprevzal. F. U. spolu s F. Q. spútaného poškodeného R. Y. následne previezli na vozidle zn. Škoda Octavia EČ: T. na chatu rodičov T. T. a R. T. v katastrálnom území obce Q., kam sa následne dostavil T. T., ktorý poškodeného R. Y. za sľubovanú finančnú odmenu vo výške 30.000,- Sk (995,84 €) strážil a v ranných hodinách dňa 7. júna 2008 ho F. U. spolu s R. T. zaviedli k už vykopanému hrobu v príľahlom horskom teréne, ktorý vopred F. U. pripravil pre R. Y., kde nakoniec F. U. od naplánovaného usmrtenia poškodeného upustil, tento bol naďalej spútaný a striedavo bratmi R. a T. T. strážený na ďalšej chate s názvom „G.“ vo vlastníctve Y. Y. až do doobedňajších hodín dňa 11. júna 2008, kedy bol poškodený R. Y. prepustený F. U. na slobodu.

Za uvedené uložil prvostupňový súd obvinenému podľa § 186 ods. 4 Tr. zák., nezistiac žiadnu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Tr. zák., nezistiac ani žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 22 (dvadsaťdva) rokov a na výkon trestu bol podľa § 48 ods. 3 Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Súčasne bol obvinenému podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. uložený ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky, počas ktorého bude povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvineným, aby poškodenému maloletému R. Y., narodenému XX. E. XXXX k rukám opatrovníčky maloletého V. F., narodenej XX. Y. XXXX, bytom M., ul. E. XXXX/X, nahradili spoločne a nerozdielne spôsobenú škodu vo výške 71 200,96 € (2 145 000,- Sk). Zároveň podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd odkázal V. F. - opatrovníčku maloletého R. Y., nar. XX. E. XXXX so zvyškom jej nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Nitre rozhodujúci o odvolaní obvineného F. U. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 23. septembra 2014, sp. zn. 1To/13/2014, odvolanie obvineného F. U. podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

II.

D o v o l a n i e
a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Nitre podal obvinený F. U. dovolanie prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Gerega z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), písm. g) a písm. i) Tr. por., ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. októbra 2015, sp. zn. 2 Tdo 37/2015, podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuté.

Dňa 6. júna 2017 podal obvinený F. U. prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Bilického opätovne dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), písm. g) a písm. i) Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. obvinený uviedol, že po tom, čo dňa 16. februára 2011 napadla na súd obžaloba v jeho trestnej veci a táto bola elektronickou podateľňou pridelená senátu 2T, rozhodla predsedníčka Okresného súdu Nitra opatrením č. 2 z 25. februára 2011 o určení náhradného prísediaceho v predmetnej trestnej veci. Na verejných zasadnutiach dňa 23. marca 2011 a 29. apríla 2011, na ktorých sa rozhodovalo o predbežnom prejedaní obžaloby, rozhodoval senát Okresného súdu Nitra v zložení: JUDr. Mária Ondrejová - predsedníčka senátu, Anna Mikušová, Viera Zaujecová, Ing. Klaudia Hunková - prísediace. V tomto zložení rozhodoval senát prvostupňového súdu aj o ponechaní obvineného vo väzbe. Na hlavnom pojednávaní od 25. mája 2011 do 3. júla 2013 (kedy bol vynesený rozsudok), však už konal senát v inom zložení, a to: JUDr. Mária Ondrejová - predsedníčka senátu, Anna Mikušová, Viera Zaujecová, Mikuláš Macák - prísediaci. Na túto zmenu v zložení senátu obvinený nebol zo strany predsedníčky senátu prvostupňového súdu upozornený a ani nebol požiadaný o udelenie súhlasu s touto zmenou, čím podľa neho došlo k porušeniu § 277 ods. 5 Tr. por.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený poukázal aj na skutočnosť, že v zápisniciach o príslušných hlavných pojednávaniach sa nenachádza údaj o prítomnosti náhradného sudcu a rovnako tak ani v spise nie je žiadnym spôsobom identifikované, ktorý z uvedených prísediacich by mal byť náhradným sudcom. Z uvedeného podľa obvineného nie je zrejmé, z čoho dovolací súd vo svojom uznesení z 8. októbra 2015, sp. zn. 2 Tdo 37/2015, vychádzal (okrem vyjadrenia predsedníčky senátu JUDr. Márie Ondrejovej), keď v rozpore s obsahom spisu uviedol, že Ing. Klaudia Hunková bola náhradnou sudkyňou, ktorú mal na hlavnom pojednávaní nahradiť Mikuláš Macák.

Ďalšie závažné pochybenie videl obvinený v tom, že počas konania došlo k zmene zloženia senátu bez náležitého odôvodnenia a nebolo zrejmé, aké postavenie zastávali jednotliví členovia senátu, keďže v zápisniciach sú uvádzané ich rôzne poradia s tým, že raz je údajný náhradný sudca uvádzaný na konci zoznamu a raz na začiatku zoznamu členov senátu prítomných na hlavnom pojednávaní. V tejto súvislosti obvinený poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zo 16. augusta 2002, sp. zn. 7 To PT 15/02 (uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 59, roč. 2002), rozsudok najvyššieho súdu zo 16. októbra 2013, sp. zn. 3 Tdo 23/2013 a tiež na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), predovšetkým na nález ústavného súdu z 1. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 62/2015.

Keďže podľa obvineného existuje pochybnosť o tom, či sa na rozhodovaní jeho trestnej veci nepodieľal štvorčlenný senát, pričom v priebehu konania došlo k zmene v osobe zákonného sudcu, hlavné pojednávanie sa znova nevykonalo a ani obvinený s takouto zmenou nesúhlasil, došlo podľa jeho názoru k porušeniu § 3 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z.z., § 2 ods. 1, ods. 7 Tr. por., § 277 ods. 5 Tr. por., čl. 2 ods. 2, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ako aj zásady objektivity a transparentnosti pri prideľovaní vecí sudcom tak, aby bol vylúčený svojvoľný a účelový výber sudcov. Na uvedené podľa obvineného nemá žiadny vplyv skutočnosť, že nedošlo k potrebe realizácie postupu podľa § 246 ods. 2 Tr. por. (k nahradeniu člena senátu náhradným sudcom).

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. odôvodnil obvinený tým, že v predmetnej trestnej veci nebola zachovaná zákonná lehota na prípravu hlavného pojednávanía a verejného zasadnutia, ďalej tým, že súd zamietol jeho návrhy na vykonanie dôkazov bez náležitého odôvodnenia, neposkytnutím dostatočného času na preštudovanie spisu, nerešpektovaním jeho žiadosti o opakovanie výsluchu v prípravnom konaní, ani jeho námietok týkajúcich sa zákonného zloženia senátu a právneho posúdenia skutku a napokon nevypočutím obvineného K. Q. po jeho vylúčení na samostatné konanie v procesnom postavení svedka v pôvodnom konaní.

Námietku spočívajúcu v nezachovaní zákonnej lehoty na prípravu hlavného pojednávanía obvinený odôvodnil tým, že lehota nebola zachovaná pri príprave na hlavné pojednávanie dňa 25. - 28. októbra 2011, pretože predvolanie na hlavné pojednávanie mu bolo doručené 24. októbra 2011; rovnako tak nebola lehota zachovaná pri príprave na hlavné pojednávanie dňa 22. - 25. novembra 2011, pretože

predvolanie bolo obvinenému doručené dňa 21. novembra 2011. Zároveň nebola podľa obvineného zachovaná zákonná lehota pri príprave na verejné zasadnutie, ktoré sa konalo v dňoch 23. septembra 2014, 23. marca 2011 a 29. apríla 2011, pričom obvinený so skrátením lehoty nesúhlasil (pričom v zápisniciach z týchto verejných zasadnutí je nesprávne konštatované, že lehota na prípravu bola zachovaná), čím podľa neho došlo k porušeniu § 292 ods. 4 Tr. por.

Vo vzťahu k námietke spočívajúcej v zamietnutí návrhov obvineného na doplnenie dokazovania bez náležitého odôvodnenia obvinený poukázal na str. 5 uznesenia odvolacieho súdu, keď na jednej strane odvolací súd uviedol, že prvostupňový súd správne odôvodnil a zamietol jeho návrhy na vykonanie dôkazov, ale vzápätí na tej istej strane uviedol, že obvinený si neuplatnil právo na navrhovanie dôkazov. Toto strohé odôvodnenie odvolacieho súdu považuje obvinený za príliš formalistické, nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a z tohto dôvodu nezákonné. K argumentácii prvostupňového súdu, uvedenej na str. 76-78 rozsudku, ktorým prvostupňový súd odôvodnil odmietnutie vykonania niektorých z obvineným navrhovaných dôkazov tým, že súdu neboli známe identifikačné údaje navrhovaných svedkov, obvinený uviedol, že štát má dostatočné možnosti na zabezpečenie dôkazov svedčiacich v prospech obvineného, ktoré tento navrhne vykonať. Rovnako tak považoval obvinený za nedostatočne odôvodnený postup súdu, keď odmietol vykonať niektoré dôkazy výsluchom svedkov alebo konfrontáciou len z dôvodu, že ich vyhodnotil ako tendenčné. Obvinený mal za to, že súd nedostatočne odôvodnil odmietnutie vykonania ním navrhovaných dôkazov, čím obvinenému znemožnil uplatnenie jeho práva na obhajobu v plnej miere a uprel mu právo na spravodlivý proces a konal v rozpore so zásadou kontradiktórnosti.

Obvinený v podanom dovolaní taktiež namietol skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní napriek jeho žiadosti mu neumožnili v prípravnom konaní zopakovať jeho výsluch, čím došlo podľa obvineného k porušeniu jeho práva na obhajobu, zásady náležitého zistenia skutkového stavu, ako aj zásady hospodárnosti. Obvinený ďalej v podanom dovolaní namietol neposkytnutie dostatočného času na preštudovanie zápisníc o hlavnom pojednávaní zo strany Krajského súdu v Nitre a to aj napriek tomu, že dňa 23. septembra 2014 podal písomnú žiadosť o vyhotovenie ich kópií.

Porušenie práva na obhajobu videl obvinený aj v tom, že Okresný súd Nitra v konaní nevypočul spoluobžalovaného K. Q., ktorého trestnú vec vylúčil uznesením zo 7. júna 2013 zo spoločného konania na samostatné konanie, v procesnom postavení svedka, hoci tak podľa obvineného bol povinný urobiť a ak tak neučinil, nerešpektoval tým zásadu kontradiktórnosti konania (v tejto súvislosti poukázal na R 60/2003, R 93/1999).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. obvinený uviedol, že o jeho odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 3. júla 2013, sp. zn. 2T/16/2011, rozhodoval Krajský súd v Nitre na verejnom zasadnutí dňa 23. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Jána Bernáta. Podľa obvineného mali byť JUDr. Štefan Hrvola a JUDr. Ján Bernát vylúčení z rozhodovania o jeho odvolaní po vylúčení jeho trestnej veci zo spoločného konania v rámci odvolacieho konania na verejnom zasadnutí dňa 11. decembra 2013 a následne dňa 5. februára 2014, pretože ako členovia senátu rozhodovali predtým o odvolaniach ostatných spoluobžalovaných, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na uznesenie najvyššieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, v zmysle ktorého „ak ten istý senát bez toho, aby v konkrétnej trestnej veci konkrétna osoba bola obžalovaná, rozhodol o jej vine, alebo naznačil konkrétnu kvalifikáciu konania s označením tejto osoby spôsobom nezameniteľným s inou, vrátane presnej citácie mena a priezviska vo výrokovej časti rozsudku (napr. preto, že táto trestná vec bola ako separátna časť z pôvodnej spoločnej veci vylúčená na samostatné konanie) a následne v pôvodnej veci opäť vyslovil vinu u tej istej osoby, ide o zjavné porušenie zásady prezumpcie nevinu, ale zároveň v širších súvislostiach i o porušenie princípu zákazu ne bis idem (dvakrát za to isté) a v konečnom dôsledku aj o neprípustnosť rozhodovania sudcov senátu, ktorí mali byť v takejto veci vylúčení.“

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený poukázal aj na skutočnosť, že Krajský súd v Nitre rozhodol o jeho odvolaní bez rozhodnutia o jeho námietke zaujatosti zo dňa 23. septembra 2014, založenej na iných dôvodoch než tých, pre ktoré už raz bolo o predchádzajúcej námietke zaujatosti rozhodnuté.

Týmto postupom bolo podľa obvineného porušené ustanovenie § 32 ods. 3 Tr. por., čo zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e) Tr. por.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. videl obvinený v tom, že dôkazy vykonané v konaní neboli vykonané zákonným spôsobom, pretože ich nevykonali senát v zákonom zložení. Uvedený dovolací dôvod naplňa podľa obvineného tiež nevypočutie spoluobžalovaného K. Q. v procesnom postavení svedka, po jeho vylúčení na samostatné konanie. Okrem toho je obvinený toho názoru, že realizácia rekognície z 18. júna 2008 nespĺňa zákonné predpoklady, pretože táto bola vykonaná v rozpore so zásadami kriminalistiky, upravujúcimi postup pri zabezpečovaní a realizácii tohto druhu dôkazu. V podrobnostiach odkázal na argumentáciu uvedenú v dovolaní obvineného R. T. zo dňa 5. februára 2016.

Napokon, naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. odôvodnil obvinený tým, že konanie popísané v skutkovej vete napadnutého rozsudku nenapĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu vydieračského únosu právne kvalifikovaného podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. d), ods. 3 písm. a) Tr. zák. ako dokonaný a v odseku 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. d), písm. f), písm. i) Tr. zák. a § 140 písm. b) Tr. zák. Podľa obvineného došlo k nesprávnej právnej kvalifikácii skutku, pričom prvostupňový ani odvolací súd napriek jeho námietkam presvedčivo neodôvodnili, v čom konkrétne by malo spočívať naplnenie jednotlivých znakov skutkovej podstaty trestného činu vydieračského únosu, jeho kvalifikovanej skutkovej podstaty, ako aj osobitných kvalifikačných pojmov. Rovnako tak sa konajúci súdy nezaoberali ani otázkou kvantitatívneho alebo kvalitatívneho excesu niektorého zo spoluobžalovaných vo vzťahu k požiadavke dodatočného výkupného, teda k spôsobenému následku.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby najvyšší súd ako súd dovolací, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutých rozsudkov a správnosti postupu konania, ktoré rozhodnutiam predchádzalo, rozsudkom podľa § 386 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech v ustanoveniach, o ktoré sa dôvody dovolania opierajú, a aby súčasne zrušil napadnuté rozhodnutie a predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a v súlade s § 388 ods. 2 Tr. por. nariadil, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol súd v inom zložení senátu.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 3. novembra 2017 vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že s názorom obvineného, uvedeným v podanom dovolaní sa nestotožňuje. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. podľa prokurátora nie je naplnený, pretože senát Okresného súdu Nitra konal v rovnakom zložení od predbežného prejednania obžaloby až do meritórneho rozhodnutia veci. Rovnako tak v konaní nedošlo ani k porušeniu práva obvineného na obhajobu, pretože obvinenému F. U. bola zo strany súdu poskytnutá plná, ba až nadštandardná možnosť na uplatnenie jeho práv v trestnom konaní. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. podľa prokurátora nezakladá ani obvineným namietané nevykonanie ním navrhovaných dôkazov, resp. opätovný výsluch K. Q. v procesnom postavení svedka.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. prokurátor uviedol, že samotná skutočnosť, že sudcovia krajského súdu rozhodovali v rovnakej trestnej veci o odvolaniach ostatných obvinených sama o sebe nie je dôvodom na ich vylúčenie. Pokiaľ ide o obvineným namietanú nezákonnosť rekognície z 18. júna 2008, k tomu prokurátor uviedol, že rekognícia bola vykonaná v rámci výsluchu svedka R. Y. a spolu s ďalšími dôkazmi bola podkladom na vydanie uznesenia o vznesení obvinenia obvinenému F. U.. Z uvedeného vyplýva, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Napokon vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátor uviedol, že podľa jeho názoru svedčia skutkové okolnosti zistené v rámci dokazovania v predmetnej trestnej veci jednoznačne o tom, že obvinení spáchali trestný čin ako organizovaná skupina s poukazom na § 138

písm. i) Tr. zák., každý z nich mal svoje postavenie v skupine a to bolo aj charakterizované zverenou úlohou alebo vykonávanou činnosťou. Skutok, tak ako je popísaný v rozsudku prvostupňového súdu, je preto podľa prokurátora správne právne kvalifikovaný.

Na základe uvedeného prokurátor navrhol, aby najvyšší súd bez preskúmania veci na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného F. U. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podaním z 28. októbra 2017 sa k dovolaniu obvineného F. U. vyjadril obvinený R. T., ktorý uviedol, že sa pripája k tomuto dovolaniu, keďže toto dovolanie je totožné s ním podaným dovolaním. Ďalej poukázal na porušovanie práv obvinených od začiatku trestného stíhania, na zaujatosť orgánov činných v trestnom konaní a z toho prameniacu arbitrárnosť, na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku z dôvodu nezohľadnenia tzv. excesu a záverom poukázal na svoje dovolanie, v ktorom namietal porušovanie ľudských práv, práva na spravodlivý proces, ako aj práva na obhajobu.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 1. novembra 2017 vyjadril aj obvinený Y. H., ktorý uviedol, že s dôvodmi uvedenými v dovolaní podanom obvineným F. U. sa stotožňuje.

Na vyjadrenie prokurátora reagoval obvinený F. U. podaním z 28. decembra 2017, v ktorom uviedol, že prokurátor v podanom vyjadrení bagatelizuje procesné pochybenia zákonnosti a ústavnosti celého procesu. Opätovne poukázal na opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. z dôvodu rozhodovania senátu v nezákonnom zložení a z toho vyplývajúce porušenie jeho práva na zákonného sudcu. Namietal tiež výpoveď spoluobžalovaného F. Q., pretože v čase podania obžaloby Trestný poriadok neobsahoval ustanovenie § 257 ods. 8, v zmysle ktorého „ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevyklučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.“ Z tohto dôvodu podľa obvineného nemohlo dôjsť ani k jeho výsluchu na hlavnom pojednávaní, ani k prečítaniu jeho výpovedí z prípravného konania. Obvinený taktiež namietol použitú právnu kvalifikáciu skutku, pretože táto podľa neho nemá oporu v skutkových zisteniach. Opätovne tiež citoval časť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016 a tiež rozsudku najvyššieho súdu z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015.

Ďalším podaním z tohto istého dňa obvinený poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 21. septembra 2016, sp. zn. 1 Tdo V 4/2016, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 4, roč. 2017, predovšetkým v súvislosti s otázkou zániku trestnosti činu. V tejto súvislosti uviedol, že v predmetnej veci sám a bez zásahu polície prepustil poškodeného na slobodu, z čoho, s poukazom na citované rozhodnutie, vyvodil zánik trestnosti predmetného trestného činu s poukazom na dobrovoľnosť upustenia.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu dovolaciemu predložený dňa 5. februára 2018.

Po predložení veci najvyššiemu súdu obvinený podaním z 26. februára 2018, doručeným najvyššiemu súdu dňa 2. marca 2018, požiadal o založenie dovolania obvineného K. Q. do spisu v predmetnej trestnej veci, keďže s jeho obsahom sa obvinený stotožňuje a dopĺňa ním svoje dovolanie. V prílohe tejto žiadosti predložil obvinený F. U. dovolanie obvineného K. Q., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Gavalca, ktoré obvinený K. Q. odôvodňuje dovolacím dôvodom podľa v zmysle § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por., spočívajúcim v nezákonnom zložení senátu prvostupňového súdu. Námietky obvineného K. Q., uplatnené v rámci tohto dovolacieho dôvodu sú takmer zhodné s námietkami uvádzanými obvineným F. U. v ním podanom dovolaní. Obvinený F. U. v prílohe svojho podania predložil aj druhé dovolanie obvineného K. Q., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Štefana Mišoviča, v ktorom obvinený K. Q. v podstate namieta nezákonnosť a nepoužiteľnosť výpovede obvineného F. Q. s poukazom na § 257

ods. 8, druhá veta Tr. por., § 564 ods. 3, veta prvá Tr. por. a § 567 ods. 2 Tr. por. Ako poslednú prílohu svojho podania predložil obvinený F. U. nález ústavného súdu z 24. októbra 2017, sp. zn. II. ÚS 139/2017.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), písm. g) a písm. i) Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal, že v predmetnej trestnej veci rozhodoval senát v nezákonnom zložení a že došlo k zmene senátu prvostupňového súdu bez jeho súhlasu. K tomu je potrebné uviesť, že opatrením predsedu Okresného súdu Nitra z 25. februára 2011 (č.l. 3002 spisu) bol v zmysle § 246 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v predmetnej trestnej veci ustanovený náhradný prísediaci (išlo o všeobecné opatrenie, bez uvedenia mena konkrétneho prísediaceho). Z vyjadrenia predsedníčky senátu Okresného súdu Nitra z 25. septembra 2015 (č.l. 8771-8774 spisu) je zrejmé, že za náhradnú prísediacu bola v tejto trestnej veci určená Ing. Klaudia Hunková, ktorá sa však dňa 23. mája 2011 vzdala funkcie prísediacej a z tohto dôvodu bol ešte pred začatím hlavného pojednávania určený za náhradného prísediaceho Mikuláš Macák, ktorý túto funkciu vykonával od začiatku hlavného pojednávania až do meritórneho rozhodnutia prvostupňového súdu, pričom v priebehu konania na prvostupňovom súde nedošlo k potrebe realizácie postupu podľa § 246 ods. 2 Tr. por. (nahradenie riadneho prísediaceho náhradným prísediacom). Z uvedeného je zrejmé, že v priebehu celého konania na prvostupňovom súde rozhodoval senát v totožnom a zákonnom zložení, nedošlo k zmene senátu a ani k nahradeniu niektorého z prísediacich náhradným prísediacom v zmysle § 246 ods. 2 Tr. por. Len samotná skutočnosť, že mená prísediacich nie sú v každej zápisnici o hlavnom pojednávaní uvádzané v rovnakom poradí, nemôže sama o sebe zakladať nezákonnosť zloženia senátu a tým ani napĺňať dovolací dôvod podľa § 382 písm. b) Tr. por. v predmetnej veci.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.).

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal nezachovanie zákonnej lehoty na prípravu hlavného pojednávania a verejných zasadnutí, zamietnutie jeho návrhu na vykonanie dôkazov bez náležitého odôvodnenia, neposkytnutie dostatočného času na preštudovanie spisu, nerešpektovanie jeho

žiadosti o opakovanie výsluchu v prípravnom konaní a nevypočutie obvineného K. Q. po jeho vylúčení na samostatné konanie v procesnom postavení svedka.

Vo vzťahu k námietke obvineného týkajúcej sa nezachovania lehoty na prípravu hlavného pojednávania a verejného zasadnutia je potrebné uviesť nasledovné: z predloženého spisového materiálu vyplýva, že obvinenému bolo predvolanie na hlavné pojednávanie konané v dňoch 25. - 28. októbra 2011 doručené dňa 24. októbra 2011 (doručenka na č.l. 3578 spisu), pričom uvedeným postupom nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom, pretože hlavné pojednávanie dňa 25. októbra 2011 bolo prerušené po zistení neprítomnosti obvinených R. T. a T. T. za účelom zabezpečenia ich súhlasu s vykonaním hlavného pojednávania v ich neprítomnosti (č.l. 3630 spisu). K dokazovaniu na tomto hlavnom pojednávaní tak nedošlo, a v prerušenom hlavnom pojednávaní sa pokračovalo dňa 26. októbra 2011. Pred začatím tohto prerušeného hlavného pojednávania zaslal obvinený F. U. súdu prostredníctvom faxu svoj súhlas s vykonaním hlavného pojednávania bez jeho prítomnosti (č.l. 3615 spisu). Podľa § 247 ods. 1 druhá veta Tr. por. túto lehotu (lehotu na prípravu hlavného pojednávania, pozn.) možno skrátiť len s ich súhlasom a tiež vtedy, ak obžalovaný odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti. Keďže obvinený súhlasil s vykonaním hlavného pojednávania v dňoch 26 - 28. októbra 2011 v jeho neprítomnosti a na hlavnom pojednávaní dňa 25. októbra 2011 sa dokazovanie nevykonávalo, nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na obhajobu. Rovnako tak obvinený F. U. listom z 21. novembra 2011 súdu oznámil, že súhlasí aj s vykonaním hlavného pojednávania v dňoch 22. - 25. novembra 2011 v jeho neprítomnosti (č.l. 3745 spisu), z čoho s poukazom na už vyššie citované ustanovenie § 247 ods. 1 druhá veta Tr. por. vyplýva, že doručením predvolania na toto hlavné pojednávanie až 21. novembra 2011 (doručenka na č.l. 3727 spisu) taktiež nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom a teda ani k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Pokiaľ ide o obvineným namietané nezachovanie lehoty na prípravu v dovolaní uvedených verejných zasadnutí, k tomu je potrebné uviesť, že predvolanie na verejné zasadnutie dňa 23. marca 2011 bolo obvinenému F. U. doručené dňa 2. marca 2011, pričom na tomto verejnom zasadnutí vzal na vedomie aj termín odročeného verejného zasadnutia na 29. apríla 2011 (č.l. 3132 spisu). Predvolanie na verejné zasadnutie Krajského súdu v Nitre dňa 23. septembra 2014 bolo obvinenému doručené krátkou cestou pri jeho výsluchu na Krajskom súde v Nitre dňa 29. júla 2014 (č.l. 7529 spisu). Z uvedených dátumov je zrejmé, že lehota na prípravu verejného zasadnutia v zmysle § 292 ods. 4 Tr. por. bola u obvineného vo všetkých ním uvedených prípadoch jednoznačne dodržaná.

K obvineným namietanému zamietnutiu jeho návrhov na doplnenie dokazovania bez náležitého odôvodnenia možno uviesť, že ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Tr. por.), zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 a § 274 ods. 1 Tr. por.). Nemožno však úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. práva podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (uznesenie najvyššieho súdu z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009).

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že návrhmi obvineného na doplnenie dokazovania sa prvostupňový súd zaoberal, pričom vo svojom rozhodnutí odôvodnil, prečo niektoré jeho návrhy na

doplnenie dokazovania odmietol vykonať. Samotné, obvineným namietané (podľa neho) nedostatočné odôvodnenie odmietnutia ním navrhovaných dôkazov, tak s poukazom na vyššie uvedené nemôže úspešne naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., z dôvodu viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V tomto smere neobstojí ani obvineným namietaná protichodnosť v odôvodnení uznesenia krajského súdu, pretože krajský súd vo svojom uznesení na str. 5, druhý odsek vyslovil správnosť úvah prvostupňového súdu vo vzťahu k dôvodom odmietnutia vykonania niektorých dôkazov, navrhovaných obvineným. Následne vo štvrtom odseku tejto strany krajský súd uviedol „v žiadnom prípade nedošlo v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku k porušeniu jeho (obvineného F. U., pozn.) práva na obhajobu. Práve naopak obžalovanému bola zo strany orgánov činných v trestnom konaní (vyšetrovateľa a prokurátora), ako aj súdu poskytnutá plná, ba až nadštandardná možnosť na plné uplatnenie jeho práv obvineného v trestnom konaní. Akým spôsobom obžalovaný túto možnosť využil je len na ňom, a ak takúto možnosť nevyužil (napr. nezúčastnil sa úkonu, neuplatnil si práva napr. na navrhovanie dôkazov, na nazretie do spisu v čase, keď tak nerušene mohol vykonať bez toho, aby to malo vplyv na priebeh trestného stíhania a na nariadené resp. realizované úkony - ktoré bolo potrebné realizovať s čo najväčším urýchlením vzhľadom na § 2 ods. 6 Tr. por., ale až v čase, keď už nemal inú možnosť len sa týmto úkonom podrobiť, čo charakterizuje aj cieľ, ktorý takýmto konaním sledoval), v žiadnom prípade to nemožno hodnotiť ako pochybenie orgánov činných v trestnom konaní resp. súdu.“ Z citovanej časti odôvodnenia uznesenia krajského súdu je zrejmé, že v ňom krajský súd neuvádza, že obvinený si neuplatnil právo na navrhovanie dôkazov, ale ako príklad v ňom uviedol práva obvineného v trestnom konaní, ktoré obvinený mal možnosť v priebehu konania využiť.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemôže naplniť ani obvineným namietané neumožnenie jeho opätovného výsluchu v prípravnom konaní. Z obsahu vyšetrovacieho spisu je zrejmé, že obvinený F. U. bol v prípravnom konaní vypočutý dňa 2. júla 2008 (č.l. 656-664 spisu), dňa 10. júla 2008 (č.l. 665-671 spisu) a dňa 12. septembra 2008 (č.l. 672-678 spisu); taktiež bol vypočutý aj pred sudcom pre prípravné konanie dňa 7. októbra 2009 v súvislosti s predĺžením lehoty trvania väzby (č.l. 338-340 spisu), dňa 29. marca 2010 v súvislosti s predĺžením lehoty trvania väzby (354-355 spisu) a tiež dňa 11. júna 2010 v súvislosti s jeho žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu. Jeho návrhom na svoju opätovnú výpoveď, predloženým pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 20. januára 2011 (č.l.2884 spisu) sa vyšetrovateľ zaoberal, pričom tento návrh dňa 21. januára 2011 odmietol v zmysle § 208 ods. 1 Tr. por., pretože jeho vykonanie nepovažoval za opodstatnené, o čom obvineného, ako aj jeho obhajcov oboznámil listom (č.l. 2886 spisu). Následne mal obvinený F. U. možnosť vypovedať na hlavnom pojednávaní dňa 19. júla 2011, avšak obvinený využil svoje právo nevypovedať (č.l. 3405 spisu). Na hlavnom pojednávaní dňa 31. októbra 2012 obhajkyňa obvineného F. U. uviedla, že obvinený trvá na tom, že chce vypovedať (č.l. 5664 spisu), na základe čoho bol obvinený vypočutý na hlavnom pojednávaní dňa 14. novembra 2012 (č.l. 5753-5763 spisu). Obvinený tak mal možnosť opakovane vypovedať v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní. Jeho návrhom na opätovný výsluch v prípravnom konaní sa vyšetrovateľ zaoberal, odmietnutie tohto návrhu obvinenému oznámil a odôvodnil a z tohto dôvodu sú námietky obvineného v tejto časti nedôvodné. Dovolací súd k tomu dodáva, že o rozsahu dokazovania rozhoduje podľa potrieb trestného konania a v súlade s jeho zásadami vždy orgán činný v trestnom konaní alebo súd. Ak požiadavke na doplnenie dokazovania taký orgán nevyhoví, pretože ho považuje za nadbytočný alebo zjavne nepotrebný a tým odôvodní jeho nevykonanie nejde o porušenie práva na obhajobu.

Pokiaľ ide o obvineným namietané neposkytnutie dostatočného času na preštudovanie zápisníc o hlavnom pojednávaní, k tomu je potrebné uviesť, že obvinený podaním, doručeným Krajskému súdu v Nitre dňa 19. augusta 2014, požiadal o nahliadnutie do súdneho spisu podľa § 69 ods. 1 Tr. por. (č.l. 7619 spisu). V nadväznosti na jeho žiadosť mu Krajský súd v Nitre listom zo dňa 20. augusta 2014 oznámil, že jeho žiadosti v súčasnej dobe nie je možné vyhovieť, pretože súd vyhotovuje a expeduje uznesenie o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby zo dňa 18. augusta 2014 a ďalej bude rozhodovať o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ktorú podal prostredníctvom náhradného obhajcu JUDr. Endrödyho (č.l. 7641 spisu). Po rozhodnutí o tejto žiadosti, predložení spisu spolu s obvineným

vznesenou námietkou zaujatosti voči celému Krajskému súdu v Nitre najvyššiemu súdu na rozhodnutie a po vrátení spisu z najvyššieho súdu dňa 12. septembra 2014, požiadal predseda senátu Krajského súdu v Nitre dňa 18. septembra 2014 o eskortu obvineného za účelom nahliadnutia so spisom na 19. septembra 2014 a v prípade potreby aj na 22. septembra 2014 (č.l. 7762 spisu). Obvinenému bol predložený k nahliadnutiu celý spisový materiál v oba uvedené dni (úradné záznamy o nazretí do súdneho spisu na č.l. 7764 a 7767 spisu), pričom na úradnom zázname o nazretí do spisu z 22. septembra 2014 obvinený rukou dopísal „spis som nedostudoval čím mi bolo porušené moje právo v čl. 50 ods. 2 Ústavy SR.“ Na verejnom zasadnutí dňa 23. septembra 2014 však už obvinený žiadnym spôsobom nenamietal neposkytnutie dostatočného času na preštudovanie spisu, resp. zápisníc z hlavného pojednávania. Vo vzťahu k jeho žiadosti o vyhotovenie kópií zápisníc z hlavného pojednávania, založenej do spisu v rámci jeho podaní urobených na tomto verejnom zasadnutí možno len konštatovať, že obvinený bol o termíne verejného zasadnutia upovedomený od 29. júla 2014, pričom mu nič nebránilo požiadať o vyhotovenie kópií týchto zápisníc od tohto dňa (čo však obvinený neurobil), resp. pri nahliadaní do spisu v dňoch 19. a 22. septembra 2014 (pričom ani v úradných záznamoch z nahliadnutia nie je takáto jeho požiadavka na vyhotovenie kópií uvedená). Na základe uvedeného možno konštatovať, že ani tieto jeho námietky nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

K námietke obvineného týkajúcej sa nevypočutia spoluobžalovaného K. Q. v procesnom postavení svedka po vylúčení jeho vecí na samostatné konanie možno len zopakovať, že za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. práva podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Na základe uvedeného je zrejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. dovolanie možno podať ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu obvinený namietal rozhodovanie jeho trestnej veci JUDr. Štefanom Hrvolom a JUDr. Jánom Bernátom z dôvodu ich zaujatosti, keďže rozhodovali aj o odvolaniach ostatných spoluobvinených. K tomu je potrebné uviesť, že obvineným uvádzaný právny názor, vyjadrený v uznesení najvyššieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016, bol prekonaný stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 5. apríla 2017, sp. zn. Tpj 11/2017, v zmysle ktorého „prezumpcia neviny (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) sa týka osoby obvineného v aktuálne vedenom trestnom konaní a nie je porušená, ak sa o účasti tohto obvineného na žalovanej trestnej činnosti zmieňuje výrok alebo odôvodnenie skoršieho rozhodnutia súdu, ktorým bola odsúdená iná osoba“, pričom odkazuje aj na R 30/1998, v zmysle ktorého „ak sa viedlo spoločné konanie proti viacerým spolupáchateľom a neskôr došlo k vylúčeniu jedného alebo viacerých spolupáchateľov na samostatné konanie (§ 23 ods. 1 Tr. por.; teraz § 21 ods. 1 Tr. por., pozn.), nepôjde o prejednanie viny, ak súd v odsudzujúcom rozsudku, ktorý sa týka ďalších (nevylúčených) spolupáchateľov, v znení skutkovej vety uvedie vecnú súvislosť konania vylúčeného spolupáchateľa (doteraz neodsúdeného), s konaním ostatných spolupáchateľov. Uvedená okolnosť nezakladá dôvod na vylúčenie sudcov, ktorí majú prerokovať vec proti vylúčenému spolupáchateľovi v zmysle § 30 ods. 1 Tr. por. (teraz § 31 ods. 1 Tr. por.)“

Z uvedeného je zrejmé, že len samotná skutočnosť, že sudcovia krajského súdu rozhodovali o

odvolaniach ostatných obvinených, bez ďalšieho nezakladá dôvod na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania o odvolaní obvineného F. U. a z tohto dôvodu nemôže ani napĺňať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por.

K obvineným namietanému nerozhodnutiu krajského súdu o ním vznesenej námietke zaujatosti možno uviesť, že zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 23. septembra 2014 je zrejmé, že po tom, čo obvinený vzniesol námietku zaujatosti na celý krajský súd a predložil ju aj v písomnej podobe do súdneho spisu (pričom predseda senátu v tejto súvislosti oboznámil aj ďalšie podania obvineného, v ktorých namietal zaujatosť zákonných sudcov z č.l. 7714 - 7715, 7730 - 7731, 7744, 7765 - 7766), senát po tichej porade vyhlásil opatrenie, že podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietkach zaujatosti obvineného F. U. nekoná, pretože tieto neboli vznesené bezodkladne, ich dôvodom je len procesný postup súdu v konaní, respektíve sú založené na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Tr. por. (č.l. 7776 spisu). Možno len konštatovať, že s námietkami zaujatosti vznesenými obvineným sa senát krajského súdu zákonným spôsobom vysporiadal.

Z uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015).

Vo vzťahu k obvineným namietanej nezákonnosti rekognície uskutočnenej poškodeným R. Y. možno uviesť, že rekognícia - opoznanie - bolo vykonané dňa 18. júna 2008 zákonným spôsobom, v súlade s § 126 Tr. por., keď poškodený pri svojom výsluchu dňa 18. júna 2008 najprv do zápisnice popísal obvinených F. U., R. T. a T. T. (č.l. 970 - 971 spisu), následne mu boli predložené dva fotoalbumy, každý s deviatimi fotografiami, pričom poškodený bezprostredne po predložení fotoalbumov na týchto označil (stotožnil) obvinených F. U., R. T. a T. T. (č.l. 973 spisu). Ku rekognícii bola v súlade s § 126 ods. 3 Tr. por. pribratá nezúčastnená osoba, čo táto potvrdila svojim podpisom v zápisnici. Z tohto dôvodu námietky obvineného v tomto smere nemôžu napĺňať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

V rámci obvineným namietanej nezákonnosti výpovede obvineného F. Q. po prijatí jeho vyhlásenia podľa § 257 písm. b) Tr. por. s poukazom na § 257 ods. 8 Tr. por. v znení účinnom do 1. septembra 2011 je potrebné poukázať na § 371 ods. 4 veta prvá Tr. por., v zmysle ktorého dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Preskúmaním spisového materiálu k predmetnej veci najvyšší súd nezistil, že by obvinený alebo jeho obhajcovia uvedenú nezákonnosť výpovede obvineného F. Q. niekedy v priebehu konania namietali (počas konania opakovane namietali len nepravdivosť výpovede obvineného F. Q. a rozpor jeho výpovede s výpoveďami ostatných obvinených). „Splnenie podmienky predchádzajúcej námietky, resp. výtky v zmysle § 371 ods. 4 veta prvá Tr. por. sa posudzuje samostatne u každého obvineného a na konštatovanie jej splnenia je potrebné, aby bola v dovolacom konaní uplatnená okolnosť v skoršom priebehu konania skutočne vytýkaná, t. j. aby bola táto predstretá ako výhrada, a to samotným dovolateľom, nie napríklad iba jeho spoluobvineným či prokurátorom“ (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 25. septembra 2017, sp. zn. 1 Tdo V 15/2016). Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že námietkami obvineného vzťahujúcimi sa k posudzovaniu

zákonnosti výpovede obvineného F. Q. sa najvyšší súd zaoberať nemohol a z tohto dôvodu tieto ani nemôžu zakladať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietkať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014 - II.).

Vo vzťahu k obvineným namietanému nesprávnomu právnomu posúdeniu skutku možno uviesť, že na základe zisteného skutkového stavu [ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť, s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., časť vety za bodkočiarkou] bolo konanie jeho konanie tak, ako je popísané v skutkovej vete prvostupňového rozsudku, správne právne kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. d), ods. 3 písm. a) Tr. zák. ako dokonaný a ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. d), písm. f), písm. i) Tr. zák. a § 140 písm. b) Tr. zák., pretože jeho konanie napĺňalo všetky obligatórne znaky uvedeného trestného činu (tak základnej, ako aj kvalifikovanej skutkovej podstaty). V podrobnostiach možno odkázať na uznesenie najvyššieho súdu z 8. októbra 2015, sp. zn. 2 Tdo 37/2015, v ktorom sa najvyšší súd na str. 7-10 podrobne zaoberal námietkami obvineného týkajúcimi sa právneho posúdenia zisteného skutku v predmetnej veci. Možno preto konštatovať, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanoveniami § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e), písm. g), písm. i) Tr. por., a z tohto dôvodu dovolanie obvineného F. U. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Záverom možno doplniť, že obvinený F. U. vzniesol podaním zo dňa 1. marca 2018 námietku zaujatosti voči predsedovi senátu najvyššieho súdu JUDr. Petrovi Paludovi, ktorú odôvodnil zaujatosťou predsedu senátu JUDr. Petra Paludu z dôvodu jeho rozhodovania o predchádzajúcom dovolaní obvineného F. U., vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Tdo 37/2015. Uvedenú námietku zaujatosti predseda senátu vyhodnotil ako námietku založenú na iných dôvodoch, než na dôvodoch uvedených v § 31 Trestného poriadku a z tohto dôvodu o nej, s poukazom na § 32 ods. 6, veta za bodkočiarkou Trestného poriadku nekonal. Uvedené oznámil obvinenému listom zo 6. marca 2018.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.